

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 15. maja 2023. godine
Ref.br.:RK 2173/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KIo2/22

Podnosilac

“Elektrosever” d.o.o.

**Ocena ustavnosti prekomernog trajanja postupaka u predmetu A. br. 546/2021
Osnovnog suda u Prištini-Departman za upravna pitanja prebačen u
Privrednom sudu KA. br. 1010/22**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija, i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo preduzeće “Elektrosever” d.o.o. sa sedištem u Severnoj Mitrovici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koje zastupa njihov direktor Boban Novaković.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava "povredu prava na suđenje u razumnom roku u upravnim sporovima pokrenutim pred Osnovnim sudom u Prištini prebačen u Privrednom sudu (u daljem tekstu: Osnovni sud, odnosno Privredni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti "povrede prava na suđenje u razumnom roku u upravnim sporovima pokrenutim pred Osnovnim sudom" prebačen u Privredni sud, čime su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4. člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 5. januara 2022. godine, podnosilac je uputio svoj zahtev putem pošte, koji je Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) primio 10. januara 2022. godine.
6. Dana 17. januara 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [br. GJR. KIO2/22] imenovala sudiju Selvetu Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha(članovi).
7. Dana 7. marta 2022. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da do 18. marta 2022. godine razjasni određene aspekte zahteva br. KIO2/22 koji se tiču zastupanja i preciziranja sudskog postupka koji se osporava.
8. Dana 21. marta 2022. godine, podnosilac zahteva je dostavio Statut preduzeća "Elektrosever" d.o.o. i objašnjenja u vezi sa sudskim postupkom koji se osporava.
9. Dana 7. aprila 2022. godine, Sud je obavestio i poslao kopiju zahteva Osnovnom sudu.
10. Dana 21. aprila 2022. godine, Osnovni sud je obavestio Sud da je podnosilac zahteva u martu 2021. godine podneo tužbu za pokretanje upravnog spora protiv tužene Kosovske agencije za registraciju biznisa-Ministarstvo trgovine i industrije (u daljem tekstu: KARB-MTI). Osnovni sud je naglasio da će predmet podnosioca zahteva biti razmotren prema datumu pristizanja u taj sud.
11. Dana 29. jula 2022. godine, Sud je tražio od Regulatornog ureda za energetiku (u daljem tekstu: RUE), KARB-a i Osnovnog suda da bude obavešten o tome da li došlo do bilo kakvog novog dešavanja u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva.

12. Dana 3. i 5. avgusta 2022. godine, RUE i KARB su dostavili svoje komentare Sudu. Osnovni sud nije dostavio komentare Sudu.
13. Dana 22. avgusta 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o komentarima koje su dostavili RUE i KARB i pružio mu mogućnost da odgovori na komentare RUE i KARB.
14. Dana 30. avgusta 2022. godine, podnosilac zahteva je dostavio svoj odgovor na komentare RUE i KARB. Svi komentari koje su dostavili podnosilac zahteva, RUE, KARB i Osnovni sud biće prikazani u nastavku teksta ove odluke.
15. Dana 22. septembra 2022. godine, Privredni sud, koji je osnovan po Zakonu br. 08/L-015 o Privrednom sudu, objavljenom u Službenom listu Republike Kosovo dana 10. februara 2022. godine, obavestio je Sud da je predmet podnosioca zahteva iz Osnovnog suda prebačen u Privredni sud.
16. Dopis koji je dana 22. septembra 2022. godine podneo Privredni sud ima sledeću sadržinu: *„U početku Vas obaveštavamo da je predmet A. br. 546/2021 tužioca Društvo „Elektrosever“ d.o.o. protiv tuženog Ministarstva trgovine i industrije, Kosovske agencije za registraciju biznisa, sa zahtevom za ukidanje odluke br. 1713 od 24.02.2021. godine, na osnovu odluke br. 347/2022 od 28.07.2022. godine Sudskog saveta Kosova, prebačen iz Osnovnog suda u Prištini – Departman za upravna pitanja u Privredni sud - Departman za upravna pitanja i dobio je broj KA. br. 1010/22, čija se registracija zasniva na vremenu pristizanja predmeta u relevantnom sudu. Kao sudija u Departmanu za upravna pitanja, zadužen sam ovim predmetom 22.08.2022. godine, dok sam obaveštenje ref. br. 1414/22/bb od 29.07.2022. godine Ustavnog suda primio 14.09.2022. godine. Što se tiče Vašeg zahteva, obaveštavamo Vas da u predmetu registrovanom u Privrednom sudu pod oznakom KA br. 1010/22, sud još uvek nije preduzeo nikakve radnje zbog preopterećenja starijim predmetima koji bi trebalo da budu razmotreni sa prioritetom u odnosu na nove predmete. Isti predmet će se rešavati u pravo vreme, uzimajući u obzir razmatranje predmeta prema vremenu podnošenja tužbe sudu. Stoga, s obzirom na to da je Privredni sud tek počeo da razmatra predmete koje je primio od drugih sudova i činjenicu da postoji blizu 1.000 starijih predmeta sa istim prioritetom razmatranja, predmet KA. br. 1010/22 će se razmatrati u razumnom roku prema redosledu registracije i vremenu podnošenja tužbe sudu“.*
17. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, kada je i počeo njegov mandat u Sudu.
18. Dana 12. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i većinom glasova iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva. Istog dana, sudija Radomir Laban je glasao protiv rešenja o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

19. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva upisan u elektronskom registru KARB-a od 07.11.2018. godine, kao društvo sa ograničenom odgovornošću, sa šiframa delatnosti 3514 (trgovina električnom energijom) i 3314 (popravka električne opreme).
20. Dana 17. juna 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo KARB-u zahtev za dopunu ili proširenje delatnosti Društva „Elektrosever“ d.o.o.. Zahtev je zaveden pod br. 3248 dana 30.06.2020. godine.

21. Dana 13. oktobra 2020. godine, KARB je elektronskom poštom (email) obavestio zastupnika podnosioca zahteva o tome da se njegov zahtev mora dopuniti zbog toga što podneti zahtev nije kompletan.
22. Dana 28. oktobra 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je postupajući po nalogima KARB-a, dostavio zahtev i dopunio informacije o biznisu Društva "Elektrosever" d.o.o., Severna Mitrovica.
23. Dana 2. novembra 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je fizičkom poštom tražio proširenje poslovne delatnosti 3513 (distribucija električne energije).
24. Dana 19. novembra 2020. godine, KARB je elektronskom porukom odbio uređeni zahtev zastupnika podnosioca zahteva za dopunu informacija o biznisu, sa obrazloženjem da ne smatra da je navedeni akt zapravo zahtev za dopunu delatnosti obzirom da je poslat preporučenom poštom i da zastupnik podnosioca zahteva mora fizički da ode u prostorije KARB-a ili da dostavi zahtev putem službenog obrasca.
25. Dana 17. decembra 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je u prostorijama KARB-a predao ponovljen zahtev za dopunu informacija o biznisu Društva "Elektrosever" d.o.o. Dana 18. decembra 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je elektronskom poštom uputio "formalnu žalbu" iste sadržine na adresu KARB-a.
26. Dana 26. januara 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je preporučenom poštom uputio žalbu Komisiji za razmatranje prigovora i žalbi pri MTI-u.
27. Dana 24. februara 2021. godine, Komisija za razmatranje prigovora i žalbi pri MTI je odlukom br. 1713 odbila žalbu zastupnika podnosioca zahteva kao neblagovremenu zbog isteka roka. Komisija za razmatranje prigovora i žalbi pri MTI je utvrdila da zastupnik podnosioca zahteva nije iskoristio rok od trideset (30) dana, koji je predviđen članom 47.2 Zakona o poslovnim društvima br. 06/L-016. Komisija za razmatranje prigovora i žalbi je takođe utvrdila da se protiv njene odluke može izjaviti žalba Osnovnom sudu u roku od trideset (30) dana.
28. Dana 12. marta 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo upravnu tužbu Osnovnom sudu protiv odluke KARB-a br. 1713 od 24. februara 2021. godine. Zastupnik podnosioca zahteva je osporio odluku KARB-a zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene odredbi materijalnog prava i neprimenjivanja odredbi o službenoj upotrebi jezika.
29. Sud primećuje da je zastupnik podnosioca zahteva, dana 27.07.2021. godine, podneo upravnu tužbu u vezi sa izdavanjem licence i protiv upravnog ćutanja RUE-a. Zasnovano na navodima zastupnika podnosioca zahteva je u Osnovnom sudu zaveden pod šifrom "165293". Zastupnik podnosioca zahteva takođe tvrdi da je po ovom pitanju, dana 01.12.2021. godine, podneo urgenciju/požurnicu Osnovnom sudu.
30. Dana 1. decembra 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je dostavio "urgenciju/požurnicu" za donošenje sudske odluke povodom tužbe u upravnom sporu protiv upravnog akta tuženog KARB-a, odnosno odluke o odbacivanju žalbe.
31. Dana 1. decembra 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je izjavio žalbu Sudskom savetu Kosova na rad Osnovnog suda. Zastupnik podnosioca zahteva se žalio da i pored tužbe u upravnom sporu i "urgencije/požurnice" nije bilo nikakvog postupanja od strane Osnovnog suda, čime je "grubo" prekršeno pravo na suđenje u razumnom roku.

32. Dana 1. decembra 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je izjavio žalbu Sudskom savetu Kosova "zbog (ne) postupanja Osnovnog suda u Prištini".
33. Dana 3. decembra 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je izjavio žalbu Instituciji Ombudsmana, osporavajući rad KARB-a, Komisije za razmatranje prigovora i žalbi, Regulatornog ureda za energetiku (RUE) i Osnovnog suda. Zastupnik podnosioca zahteva je naveo da osporava rad: (i) KARB-a zbog odbijanja registracije delatnosti pod šifrom 3513-distribucija električne energije; (ii) Komisije za razmatranje prigovora i žalbi pri MTI koja postupuje kao drugostepeni organ za odluke KARB-a, zbog pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja u pogledu rokova za podnošenje žalbi; (iii) RUE-a zbog nedonošenja konačne odluke po zahtevu za izdavanje licence koji je zastupnik podnosioca zahteva podneo 28.02.2020. godine; (iv) Osnovnog suda zbog prekomernog trajanja upravnih postupaka koje je zastupnik podnosioca zahteva pokrenuo pred istim sudom.
34. Dana 16. decembra 2021. godine, Institucija Ombudsmana je odgovorila zastupniku podnosioca zahteva, navodeći da je u skladu sa članom 21.1.2 Zakona o ombudsmanu, odlučila da prihvati njegovu žalbu i pokrene istragu o eventualnim kršenjima ljudskih prava.
35. Iz spisa predmeta proizilazi da je RUE, dana 24. juna 2022. godine, izdao podnosiocu zahteva, odnosno "Elektrosever" d.o.o., licencu za snabdevanje električnom energijom za period od 24. juna 2022. do 23. juna 2027. godine.
36. Dana 28. jula 2022. godine, Sudski savet Kosova je odlukom br. 347/2022 preneo predmet podnosioca zahteva iz Osnovnog suda u Privredni sud i isti je 22. avgusta 2022. godine dodeljen relevantnom sudiji.

Navodi podnosioca zahteva

37. Podnosilac zahteva tvrdi da je neresavanje njegove tužbe u razumnom roku od strane Osnovnog suda u suprotnosti sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 (1) (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
38. Podnosilac zahteva navodi sledeće: "Važna je činjenica da je društvo "Elektrosever" d.o.o. osnovano u skladu sa sporazumima iz oblasti energetike, postignutim u okviru Dijaloga Beograda i Prištine koji se vodi uz posredstvo Evropske unije (Aranžman u oblasti energetike postignut 08.09.2013. godine, Akcioni plan u oblasti energetike postignut 19.04.2014. godine i Zaključci EU posrednika o sprovođenju Aranžmana iz 2013. godine, od 25.08.2015. godine), a na osnovu Prvog sporazuma o principima koji regulišu normalizaciju odnosa iz 2013. godine, koji je ratifikovan u Skupštini Kosova 27.06.2014. godine, i tako pozicioniran kao *lex superior*".
39. Podnosilac zahteva tvrdi da je sporazumima zaključenim između Prištine i Beograda predviđeno da će društvu "Elektrosever" d.o.o. biti omogućeno da se bavi delatnostima snabdevanja električnom energijom, uvozom i izvozom i uslugama distribucije.
40. Podnosilac zahteva navodi da osporava neresavanje njegove tužbe u razumnom roku kako je zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP, a ne odnosi se na osporavanje akata drugih organa. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi: "Žalba se ne odnosi na osporavanje konkretnog akta javnih organa, već na povrede prava na suđenje u razumnom roku u upravnim sporovima pokrenutim pred Osnovnim sudom u Prištini-Departmanom za upravna pitanja".

41. Podnosilac zahteva tvrdi sledeće: “[...] 12.03.2021. godine, društvo “Elektrosever” d.o.o. je podnelo tužbu u upravnom sporu protiv akta Ministarstva trgovine i industrije - Odluke o odbacivanju žalbe br. Protokola 1713 od 24.02.2021. godine, kojom je tražio da ovaj sud PONIŠTI ili oglasi NEVAŽEĆIM pobijani upravni akt te da u punoj jurisdikciji ODLUČI u ovoj upravnoj stvari-donošenjem odluke o proširenju delatnosti društva “Elektrosever” d.o.o. Severna Mitrovica. Broj predmeta pred sudom je 2021:046910 od 12.03.2021 (postupajući sudija H.H). Dana 01.03.2021. godine Osnovnom sudu u Prištini-Departmanu za upravna pitanja podneta je i urgencija”.
42. Podnosilac zahteva takođe ukazuje da je, dana 27. jula 2021. godine, podneo tužbu i protiv RUE-a u vezi sa izdavanjem licence i da ovo pitanje takođe nije rešeno u razumnom roku, kako je zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP-a.
43. Podnosilac zahteva dodaje sledeće: “Zbog opisanog (ne)postupanja Osnovnog suda u Prištini, podnete su i žalbe Sudskom savetu Kosova (01.12.2021. godine) i Instituciji Ombudsmana (03.12.2021. godine). Sudski savet Kosova do današnjeg dana nije uputio odgovor društvu “Elektrosever”, dok je Ombudsman 16.12.2021. godine uputio Obaveštenje o prihvatljivosti žalbe i pokretanju istrage povodom eventualnih kršenja ljudskih prava od strane kosovskih institucija”.
44. Podnosilac zahteva navodi: “Opisanim (ne)činjenjem Osnovni sud u Prištini-Departman za upravna pitanja povredio je pravo na suđenje u razumnom roku, odnosno prekršio prava garantovana Ustavom - članom 22. (Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata) i članom 31. (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje), uključujući i povredu prava na pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama”.
45. Na kraju, podnosilac zahteva navodi da je nakon devet (9) meseci od podnošenja tužbe, Osnovni sud imao dovoljno vremena da meritorno odluči, ali on do sada nije preduzeo nijednu radnju.

Komentari zainteresovanih lica

Komentari KARB-a koji su dostavljeni 5. avgusta 2022. godine

46. KARB je naveo da je u Briselskom sporazumu o energetici od 08.09.2013. godine, između Kosova i Srbije, pod tačkom 3, utvrđeno: “regulatorni organi obe strane u oblasti energetike će, nakon prijavljivanja, bez odlaganja i u skladu sa zahtevima postojećeg okvira za licenciranje u njihovoj nadležnosti, izdavati licence koje obuhvataju trgovinu (uvoz, izvoz, tranzit) i snabdevanje KEK-u, KEDS-u i EPS-u, respektivno”.
47. KARB navodi da tačka 1. Zaključaka EU posrednika o implementaciji Energetskog sporazuma predviđa: “Kosovo će dozvoliti Javno preduzeće Elektroprivreda Srbije da osnuje preduzeće za trgovanje energijom na Kosovu, u skladu sa njenim nediskriminišućim obavezama prema okviru Energetske zajednice i u skladu sa zakonodavnim i regulatornim okvirom Kosova”.
48. KARB naglašava da je tačkom 15. Zaključaka EU posrednika predviđeno: “Obe strane će nastaviti da rade, uz moderaciju EU, sa stavom da se ElektroSeveru dozvoli obezbeđivanje distribucionih usluga na osnovu načela ‘Aranžmana u vezi energije’.”

49. KARB dodaje da je privredno društvo "Elektrosever" upisano u elektronski registar KARB-a od 07.11.2018. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću, sa šiframa delatnosti: 3514 (trgovina električnom energijom) i 3314 (popravka električne opreme).
50. KARB takođe dodaje da je privredno društvo "Elektrosever", dana 02.11.2020. godine, putem pošte, tražilo da se pridoda i delatnost 3513-Distribucija električne energije, međutim procedura podnošenja prijave za novu šifru i prateća dokumentacija nisu bile u skladu sa članom 40. [Promena podataka o društvu sa ograničenom odgovornošću] Zakona br. 06/L-016 o poslovnim društvima.
51. S tim u vezi, KARB navodi da privredno društvo "Elektrosever" nije poštovalo zakonske procedure za podnošenje prijave, Sporazum o energetici i da Zaključci EU posrednika o implementaciji Energetskog sporazuma ne ovlašćuju delatnost distribucije električne energije od strane privrednog društva "Elektrosever".
52. Na kraju, KARB navodi: *"Ovlašćeni zastupnik ovog društva je obavešten i o činjenici da je počev od 11. februara 2019. godine, KARB počeo da primenjuje novu elektronsku platformu koja omogućava preduzećima da obave registraciju i sve naknadne izmene onlajn na rbk.rksgov.net. Dobro je poznato da je na osnovu člana 8. st. 1. ZPD-a u svakom opštinskom centru u Republici Kosovo (uključujući i onaj u Severnoj Mitrovici) u funkciji po jedna kancelarija KARB-a, kod koje zainteresovane strane mogu predati originalna dokumenta koja se odnose na prvu registraciju, tako i na sve naknadne izmene. I u ovom slučaju je ovlašćeni zastupnik Elektrosevera poučen da originalna dokumenta moraju biti sastavljena u skladu sa relevantnim odredbama ZPD-a"*.

Komentari RUE-akoji su dostavljeni 3. avgusta 2022. godine

53. RUE naglašava da je 24. juna 2022. godine, odlukom V_1515_2022, izdao privrednom društvu "Elektrosever" licencu za snabdevanje električnom energijom, sa brojem licence ZRRE/Li_70/20, na period od pet godina, odnosno od 24. juna 2022. do 23. juna 2027. godine.
54. U tom smislu, RUE dodaje: *"RUE želi da na pravilan način obavesti Sud o radnjama koje su preduzete od podnošenja prijave preduzeća "Elektrosever", koje je, 28. decembra 2020. godine, podnelo RUE-u prijave za: 1. Licencu za snabdevanje električnom energijom, i 2. Licencu operatora distributivnog sistema"*.
55. RUE naglašava: *"Dana 30.12.2020. godine, RUE je dopisom br. 486/20 odgovorio preduzeću "Elektrosever" u vezi sa prijavom za licencu operatora distributivnog sistema, u kojem je odbijeno njeno razmatranje pozivajući se na odredbe člana 27/1 Zakona o električnoj energiji, koji utvrđuje da se "ODS bira od strane Vlade Republike Kosova...", i to je već završeno i već je izabran Operator distributivnog sistema-Kosovska kompanija za distribuciju i snabdevanje električnom energijom A.D. (KEDS), kome je izdata licenca koja pokriva celokupnu teritoriju Republike Kosovo"*.
56. RUE tvrdi da u periodu od 15. decembra 2020. do 2. avgusta 2021. godine, Odbor RUE-a nije imao kvorum za odlučivanje i da je RUE, dana 26. aprila 2021. godine, obavestio privredno društvo "Elektrosever" da će nakon imenovanja Odbora RUE-a od strane Skupštine Republike Kosovo, biti obavešteno o svim budućim radnjama u vezi sa prijavom za licencu za snabdevanje električnom energijom.

57. S tim u vezi, RUE naglašava: *“Nakon konstituisanja Odbora RUE u avgustu 2021. godine, Odbor je preduzeo sve radnje za razmatranje predmetne prijave i obavestio sve strane, uključujući i Parlamentarni odbor za ekonomiju Skupštine Republike Kosovo o prijavi Elektrosevera, informišući ih o nepreciznom razjašnjenju implementacije pojedinih tačaka sporazuma o energetici, koje su morale biti unapred rešene. Nakon toga su u Briselu usledili razgovori o usaglašavanju strana o ispunjenju obaveza koje proizilaze iz sporazuma o energetici (“Aranžmani u vezi energije”, eng.-“Arrangementregardingenergy” iz 2013. godine i “Zaključci EU posrednika o implementaciji Energetskog sporazuma iz 2013. godine” –eng.-“Conclusionsofthe EU facilitator on theimplemmentationofthe 2013 EnergyAgreement” iz 2015. godine)”*.
58. RUE navodi da je procena prijave privrednog društva “Elektrosever” sprovedena u skladu sa: (i) tačkama 4. i 5. sporazuma “Aranžman u vezi energije” od 08.09.2013. godine; (ii) “Zaključcima EU posrednika o implementaciji Energetskog sporazuma”; kao i (iii) “Mapom puta za implementaciju energetskih sporazuma iz 2013. i 2015. godine” iz 2020. godine.
59. S tim u vezi, RUE takođe navodi da je, dana 24. juna 2022. godine, izdao privrednom društvu “Elektrosever” licencu za snabdevanje električnom energijom na period od pet (5) godina, odnosno od 24. juna 2022. do 23. juna 2027. godine i da teritorija koja je pokrivena ovom licencom obuhvata potrošače u četiri (4) severne opštine Republike Kosovo, odnosno Severnoj Mitrovici, Zvečanu, Zubinom Potoku i Leposaviću.
60. Na kraju, RUE tvrdi da se navodi podnosioca zahteva moraju odbiti kao neosnovani i neopravdani i da se zahtev odbije u celosti kao neprihvatljiv zbog “nepobitne činjenice” da je privrednom društvu “Elektrosever” dodeljena licenca u roku od tri (3) dana nakon prijema Mape puta za implementaciju energetskih sporazuma od 21.06.2022. godine dogovorene u Briselu.

Komentari Privrednog suda dostavljeni 22. septembra 2022. godine

61. Privredni sud je obavestio Sud da je po odluci br. 347/2022 Sudskog saveta Kosova od 28.07.2022. godine, predmet podnosioca zahteva prebačen iz Osnovnog suda u Privredni sud. Privredni sud je naglasio da je tek počeo sa razmatranjem predmetima koji su primljeni od drugih sudova i da ima blizu 1.000 starijih predmeta sa istim prioritetom razmatranja, te da će se predmet podnosioca zahteva razmatrati prema redosledu upisa i vremenu podnošenja tužbe sudu.

Komentari podnosioca zahteva u odnosu na komentare KARB-a dostavljeni 30. avgusta 2022. godine

62. Podnosilac zahteva navodi da u komentarima koje je dostavio KARB postoje netačnosti u pogledu datuma i naziva energetskih sporazuma, kao i zaključaka i mapa puta za implementaciju tih sporazuma.
63. Podnosilac zahteva se takođe ne slaže ni sa opisom činjeničnog stanja od strane KARB-a u vezi sa zahtevom privrednog društva “Elektrosever” za proširenje njegove delatnosti i tumačenjem člana 40. Zakona br. 06/L-016 o poslovnim društvima u odnosu na popunjavanje odgovarajućeg obrasca za izmenu i dopunu podataka privrednih društava. S tim u vezi, podnosilac zahteva dodaje da ne postoji odredba koja predviđa da se zahtevi poslati poštom ne prihvataju.
64. Podnosilac zahteva navodi da zahtev za proširenje delatnosti sadrži ispravnu šifru 3513 i da je stoga KARB bio dužan da registruje šifru delatnosti 3513 i da pitanje da li

privredno društvo "Elektrosever" ispunjava uslove za licencu za obavljanje trgovinske delatnosti "nije stvar registratora već regulatora".

65. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi: "Da je "Elektroseveru" to omogućeno kroz postojeće registrovane šifre, ne bi bilo potrebe za potpisivanjem Mape puta, gde je utvrđeno da će Elektrosever potpisati komercijalni sporazum sa KEDS-om, za obavljanje usluga distribucije na severu Kosova (KiM!). Stoga, KARB nije nadležan da ograničava aktivnosti koje će vršiti "Elektrosever", ukoliko su postignuti relevantni dogovori u čijem su usaglašavanju učestvovali predstavnici EU, a koji garantuju vršenje tih aktivnosti".

Komentari podnosioca zahteva u odnosu na komentare RUE-a dostavljeni 30. avgusta 2022. godine

66. Podnosilac zahteva navodi da je RUE, dana 24.06.2022. godine, izdao licencu privrednom društvu "Elektrosever", iako je rok za odlučivanje istekao još 25.06.2021. godine, zbog čega je privredno društvo "Elektrosever" dana 20.07.2021. godine podnelo tužbu Osnovnom sudu u Prištini.
67. Podnosilac zahteva se ne slaže sa komentarom RUE-a da poslovna delatnost privrednog društva "Elektrosever" obuhvata potrošače u četiri (4) severne opštine u Republici Kosovo, Severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić, zbog toga što će privredno društvo "Elektrosever", "imati za cilj da u svom poslovanju ostvari pozitivne rezultate koji će mu najpre obezbediti samoodrživost a zatim i učešće na čitavom tržištu Kosova, pa i šire".
68. Podnosilac zahteva tvrdi da su odredbe odluke o licenci koju je doneo RUE u suprotnosti sa zakonima Republike Kosovo o energetici, uglavnom u pogledu rokova trajanja licence. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi: "U članu 25. Licence navodi se rok važenja licence - 23.06.2027. godine, međutim, uz navedeni rok ne stoji odredba koja se nalazi u ostalim izdatim licencama, a koja predviđa mogućnost njenog produženja, te da imalac licence može najkasnije šest meseci pre isteka roka licence podneti zahtev za produženje iste, a u skladu sa članom 32. stav 3. Zakona o energetsom regulatoru i članom 19. Pravilnika o licenciranju energetske aktivnosti".
69. Podnosilac zahteva nastavlja da tvrdi "grubu povredu" prava na pravično suđenje u razumnom roku i u tom smislu naglašava: "Ovim putem, još jednom ponavljam da Osnovni sud u Prištini-Departman za upravna pitanja do danas nije preduzeo niti jednu pravnu radnju po osnovu više tužbi koje smo podneli pred tim sudom, zbog čega i dalje ističemo grubu povredu prava na suđenje u razumnom roku".

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1.Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2.Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv

njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
[...]"

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

*"1.Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.
[...]"*

ZAKON O POSLOVNIM DRUŠTVIMA Br. 06/L -016

Član 40. [Promene podataka o društvu sa ograničenom odgovornošću]

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani, ili Statuta društva sa ograničenom odgovornošću podnetom KARP-u, ili deoničari žele da izmene registrovane podatke Statuta ili u Sporazuma o društvu sa ograničenom odgovornošću, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.

2. Kopija odluke usvojene od strane deoničara o izmeni i dopuni podataka ili Statuta društva sa ograničenom odgovornošću kao i ukoliko su izmene načinjene u Statutu ili u Sporazumu o društvu sa ograničenom odgovornošću, u tom slučaju pun tekst Statuta društva sa ograničenom odgovornošću sa izmenama, treba biti priložen.

Član 47. [Žalbeni postupak]

"1. Svaka osoba koja smatra da KARP ili neki službenik zaposlen u KARP-u, nije ispunio uslove predviđene ovim zakonom, uključujući i ne poštovanje odgovarajućih članova o administrativnoj prirodi registracije, može podneti žalbu u roku od trideset (30) dana u prvom administrativnom stepenu, opštem direktoru KARP-a koji donosi odluku o žalbi u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja žalbe.

2. Ukoliko generalni direktor ne razmotri žalbu u prvom stepenu ili odlukom odbije ovu žalbu u roku od petnaest (15) dana, u tom slučaju podnosilac žalbe u roku od trideset (30) dana od primanja odluke može da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća koja se osniva odlukom Ministarstva.

3. Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća u okviru ministarstva je ovlašćena i nadležna za razmatranje i donošenje drugostepene administrativne žalbe u roku od petnaest (15) dana od njenog podnošenja.

4. Ukoliko Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća usvoji žalbu, podnosilac drugostepene administrativne žalbe, u tom slučaju će on tražiti od opšteg direktora KARP-a da preduzme odgovarajuće postupke za ispravku administrativne povrede.

5. Ukoliko Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća odbije žalbu stranke ili ne odgovori na žalbu u roku od petnaest (15) dana od podnošenja žalbe, podnosilac žalbe može istu uputiti nadležnom sudu u skladu sa zakonom na snazi o administrativnom sukobu.

6. Za sva pitanja u vezi sa administrativnim zabranama koja nisu regulisana ovim zakonom, primenjuju se odgovarajuće odredbe zakona na snazi o administrativnim procedurama.

ZAKON O OPŠTOJ ADMINISTRATIVNOJ PROCEDURI br. 05/L -031

POTPOGLAVLJE IV

Procedura razmatranja žalbe protiv administrativnog ćutanja

Član 133.

[Žalba protiv administrativnog ćutanja]

„1. Žalbu protiv administrativnog ćutanja razmatra nadređeni organ. Nadređeni organ odmah traži od nadležnog organa da bez odlaganja predstavi predmet slučaja i pismeni izveštaj o razlozima administrativnog ćutanja.

2. Nadređeni organ prvenstveno razmatra da li je žalba prihvatljiva i samo ako je prihvatljiva razmotriće zahtev stranke onako kako je dostavljen nadležnom organu.

3. Nadređeni organ će odlučiti o zahtevu na osnovu predmeta slučaja ili ako je potrebno obavi će dodatna administrativna razmatranja ili će narediti nadležnom organu da obavi administrativna razmatranja i obavesti o rezultatima razmatranja.

4. Osim ako je drugačije predviđeno zakonom, nadređeni organ će rešiti slučaj sa svojim konačnim aktom. stav 5. člana 131 ovog zakona se primenjuje i u ovom slučaju.”

ZAKON BR. 08/I-015 O PRIVREDNOM SUDU

Član 1 (Cilj)

„Cilj ovog zakona je osnivanje, organizovanje i funkcionisanje Privrednog suda u Republici Kosovo, u sklopu postojećeg okvira sudskog sistema u Republici Kosovo i koji deluje u skladu sa njegovim načelima“.

Član 2 (Predmet uređivanja)

„Ovaj zakon se primenjuje na sva domaća i strana pravna i fizička lica, uključujući poslovna društva određena u Zakonu o poslovnim društvima u Republici Kosovo koja su privrednim sporovima“.

Član 4 (Nadležnost)

„1. Svi privredni i upravni sporovi iz privrednih sporova su u nadležnosti Privrednog suda, kao što je predviđeno ovim zakonom.

2. Privredni sud je mesno nadležan na celoj teritoriji Republike Kosova.

3. Sedište Privrednog suda je u Prištini“.

Član 5 (Nezavisnost i nepristrasnost Privrednog suda)

Privredni sud osnovan ovim zakonom sudi u svim stvarima u skladu sa Ustavom i Zakonom“.

Član 6 (Vršenje sudskih nadležnosti)

„Sudsku vlast u Republici Kosovo sprovode sudovi kako je određeno u Ustavu Kosova. Privredni sud, osnovan ovim zakonom, je stvarno nadležan za predmete iz nadležnosti Privrednog suda kako je predviđeno članom 13. ovog zakona“.

Član 7 (Sastav Privrednog suda)

„Sastav Privrednog suda sledi sastav pravosuđa na Kosovu i odražava etničku raznolikost Republike Kosovo, u skladu sa Ustavom Republike Kosovo i međunarodno priznatim načelima za rodnu ravnopravnost“.

Član 8 (Odluke Privrednog suda)

„1. Sudske odluke se izrađuju u pisanom obliku, u skladu sa zakonom.

2. Sudske odluke su obavezujuće za sva fizička i pravna lica.

3. Sud objavljuje sve presude na svojoj zvaničnoj veb stranici u roku od šezdeset (60) dana od dana donošenja presude u skladu sa važećim zakonodavstvom. SSK donosi podzakonske akte za primenu ovog člana“.

Član 9 (Pristup, ravnopravnost i transparentnost Privrednog suda)

„1. Privredni sud prema svim licima postupa na jednak način, bez diskriminacije po osnovu rase, boje kože, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze s nekom zajednicom, imovinskog, ekonomskog i socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, invalidnosti ili drugog ličnog statusa, kako je predviđeno međunarodnim konvencijama.

2. Svako lice ima ravnopravno pravo pristupa Privrednom sudu i nikome se ne uskraćuje pravo na pravičan sudski postupak, ili na jednaku zaštitu pred zakonom. Svako fizičko i pravno lice ima pravo na pravično suđenje i u razumnom roku.

3. Svako lice ima pravo da se obrati Privrednom sudu da zatraži zaštitu i ostvarivanje svojih prava, ukoliko su preduzete radnje zaštite ili ostvarivanja tih prava u nadležnosti Privrednog suda.

4. Sve sudske rasprave Privrednog suda su otvorene za javnost, osim ako drugi zakoni izričito ne predvide da pojedina pitanja nisu otvorena za javnost.

5. Privredni sud će funkcionisati na brz i efikasan način kako bi osigurao blagovremeno rešavanje sporova“

Ocena prihvatljivosti zahteva

70. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
71. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, kojima je utvrđeno:

Član 113.

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

72. Sud se takođe poziva i na stav 4. člana 21. [Opšta načela] Ustava, kojim je utvrđeno: „Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva“.
73. S tim u vezi, Sud primećuje da podnosilac zahteva, u svojstvu pravnog lica, odnosno preduzeća “Elektrosever” d.o.o., ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na navodne povrede svojih osnovnih prava i sloboda koja važe kako za pojedince, tako i za pravna lica (vidi slučaj Suda [KI41/09](#), podnosilac Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C., rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).
74. Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su predviđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, kojima je predviđeno:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva“.

Član 48.
[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...“.

75. Sud ocenjuje da okolnosti konkretnog slučaja nalažu da se zahtev podnosioca zahteva mora oceniti u odnosu na njegov navod o nerešavanju upravne tužbe [A. br. 546/2021] protiv odluke KARB-a pred Osnovnim sudom, odnosno podnosilac zahteva se žali na odugovlačenje postupaka.
76. Sud podseća da podnosilac zahteva izričito i konkretno zahteva ustavnu ocenu svog navoda o prekomernom trajanju postupaka u Osnovnom sudu u suprotnosti sa procesnim garancijama iz člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6 (1) [Pravo na pravično suđenje] EKLJP. Sud takođe primećuje da je pozadina navoda o prekomernom trajanju postupaka povezana sa materijalnim aspektom zahteva podnosioca, a to su izdavanje energetske licence od strane RUE-a i proširenje poslovne delatnosti od strane KARB-a.
77. U ovom kontekstu, Sud će oceniti procesni navod o prekomernom trajanju postupaka, dok materijalni aspekt zahteva podnosioca-na osnovu načela supsidijarnosti-ocenjuje preuranjenim iz razloga navedenih na kraju ove odluke.
78. U kontekstu ustavnih i zakonskih kriterijuma za (i) podnošenje zahteva na zakonit način, kako je utvrđeno članom 113 (1), podnosilac zahteva je izričito ovlašćen članom 17. Statuta preduzeća “Elektrosever” d.o.o. da ga zastupa u sudskim postupcima; (ii) iscrpljivanje pravnih sredstava, utvrđeno članom 113 (7) Ustava i članom 47. Zakona; i (iii) podnošenje zahteva u roku određenom članom 49. Zakona, Sud podseća da se predmet podnosioca zahteva još uvek razmatra od strane Osnovnog suda i da podnosilac zahteva ne osporava nijedan konkretan akt javnih organa već samo vremensko trajanje postupka u vezi sa suđenjem u njegovom predmetu u razumnom roku.
79. Povodom njegovog navoda o nerešavanju njegovog predmeta u razumnom roku, kako je zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP, Sud dalje utvrđuje da je podnosilac zahteva precizirao svoj zahtev kako se zahteva članom 48. Zakona.
80. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje kriterijume na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) precizira:

„Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju“.

81. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koje karakteriše „jasno ili očigledno odsustvo povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“ navodi; i na kraju (iv) „haotični ili nategnuti navodi“ (A. Očigledno neosnovani zahtevi, stavovi 255 do 284, vidi takođe slučaj [KI04/21](#), podnosilac *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. aprila 2021. godine, stav 27, kao i slučaj [KI175/20](#), podnosilac *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stav 38).
82. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da je došlo do prekomernog trajanja postupka pred Osnovnim sudom koji je pokrenut upravnom tužbom [A. br. 546/2021] od 12. marta 2021. godine.
83. Sud u nastavku naglašava da će gore istaknuti navod podnosioca zahteva o prekomernom trajanju sprovedenog postupka razmatrati iz ugla prava zagaranovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, primenjujući i načela i kriterijume ustanovljene sudskom praksom ESLJP-a, u kom slučaju je Sud, u skladu sa članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava dužan da „Osnovna prava i slobode zagaranovana ovim Ustavom [tumači] u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava“.
84. Kada je u pitanju pravo na donošenje odluka u razumnom roku, Sud se poziva na stav 2. člana 31. Ustava i stav 1. člana 6. EKLJP, kojima je utvrđeno:

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje].

„[...]“

2. *Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama [...] u razumnom roku [...].“*

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

„1. *Svako [...] ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku ...“.*

85. Da bi ocenio osnovanost navoda podnosioca zahteva o povredama ustavnih prava i sloboda u vezi sa suđenjem u predmetima u razumnom roku, Sud će uzeti u obzir načela i kriterijume ustanovljene sudskom praksom ESLJP-a i potvrđene i kroz sudsku praksu Suda. Kao rezultat toga, Sud će prilikom razmatranja navoda podnosioca zahteva uzeti u obzir: (i) utvrđenje perioda trajanja postupka u celini pred nadležnim institucijama; (ii) relevantna načela u pogledu trajanja postupaka; i (iii) razumnost trajanja postupaka pred Osnovnim sudom prebačen u Privrednom sudu.

Opšta načela iz sudske prakse ESLJP-a i Suda u pogledu suđenja u razumnom roku

86. Sud je, pozivajući se na sudsku praksu ESLJP-a i svoju praksu, ocenio da računanje vremenskog trajanja postupaka, počinje u trenutku kada se nadležni sud pokrene na zahtev strana radi utvrđivanja navodnog legitimnog prava ili interesa (vidi predmete ESLJP-a *Erkneri Hofauer protiv Austrije*, br. 9616/18, presuda od 23. aprila 1987. godine, stav 64; *Poiss protiv Austrije*, br. 9816/82, presuda od 23. aprila 1987. godine, stav 50). Ovaj proces se smatra okončanim donošenjem konačne sudske odluke od

- strane posljednje nadležne sudske instance (vidi predmet ESLJP-a *Eckle protiv Savezne Republike Nemačke*, br.8130/78, presuda od 15. jula 1982. godine, stav 74 i slučaj Suda [KI177/19](#), podnosilac GTP "Sokoli", presuda od 16. aprila 2019. godine, stav 98).
87. Sud pre svega ističe da, prema doslednoj sudskoj praksi ESLJP-a, koja se takođe odražava i u sudskoj praksi Suda, razumnost dužine trajanja postupka, mora biti ocenjena u svetlu okolnosti slučaja, uzimajući u obzir kriterijume utvrđene sudskom praksom ESLJP-a, odnosno kriterijume koji se odnose na: (a) složenost predmeta; (b) ponašanje stranaka u postupku; (c) ponašanje nadležnog suda ili drugih javnih organa; kao i (d) važnost predmeta spora za podnosioca zahteva (vidi predmete ESLJP-a, *Mikulić protiv Hrvatske*, br. 53176/99, presuda od 7. februara 2002. godine, stav 38; *Comingersoll S.A. protiv Portugalije*, br. 35382/97, presuda od 6. aprila 2000. godine; *Frydlander protiv Francuske*, br. 30979/96, presuda od 27. juna 2000. godine, stav 43; *Sürmeli protiv Nemačke*, br. 75529, presuda od 8. juna 2006. godine, stav 128; *Grkokatolička parohija Lupenii drugi protiv Rumunije*, br. 76943/11, presuda od 29. novembra 2006. godine, stav 143; *Nicolae VirgiliuTănase protiv Rumunije*, br. 41720/13, presuda od 25. juna 2019. godine, stav 209). Vidi, takođe, slučajeve Suda [KI07/15](#), podnosilac *Shefki Zogiani*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2016. godine, stavovi 53-62; [KI23/16](#), podnosilac *Qazim Bytyqii drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. maja 2017. godine, stav 58; [KI18/18](#), podnosilac *Isuf Musliu*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. juna 2018. godine, stav 43; [KI13/19](#), podnosilac *Fevzi Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. juna 2019. godine, stavovi 65-72; [KI177/19](#), podnosilac GTP "Sokoli", presuda od 16. aprila 2019. godine, stavovi 96-106; [KI 183/21](#), podnosilac *Ejup Koci*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. marta 2022. godine, stav 80; [KI135/20](#), podnositeljka *Hava Behxheti*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. decembra 2020. godine, stavovi 39-54).
88. Kada je u pitanju složenost predmeta, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a i sudsku praksu Suda u kojima je naglašeno da se složenost predmeta može odnositi kako na činjenična, tako i na pravna pitanja, ali može biti povezana i sa uključenosti nekoliko strana u postupak ili određenim brojem dokaza koji će se razmatrati pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, predmete ESLJP-a *Katte Klitsche de la Grange protiv Italije*, br. 12539/86, presuda od 19. septembra 1994. godine, stav 55; *Humen protiv Poljske*, br. 26614/95, presuda od 15. oktobra 1999. godine, stav 63; vidi i slučajeve Suda [KI18/18](#), podnosilac *Isuf Musliu*, gore citiran, stav 45; i [KI183/21](#), podnosilac *Ejup Koci*, gore citiran, stav 83).
89. Sud smatra da ponašanje podnosioca zahteva predstavlja objektivnu činjenicu koja se ne može pripisati sudovima i koja se mora uzeti u obzir kada se utvrđuje da li su postupci trajali duže od razumnog roka zagarantovanog stavom 2. člana 31. Ustava i stavom 1. člana 6. EKLJP (vidi predmete ESLJP-a, *McFarlane protiv Irske*, br. 31333/06, presuda od 10. septembra 2010. godine, stav 148; *Eckle protiv Nemačke*, gore citiran, stav 82; vidi, takođe, slučaj Suda [KI07/15](#), podnosilac *Shefki Zogiani*, gore citiran, stav 55).
90. Prema sudskoj praksi ESLJP-a, neki primeri ponašanja podnosioca zahteva koji mogu doprineti odugovlačenju postupka su:
- Odsustvo spremnosti/volje stranaka u dostavljanju podnesaka u postupku može bitno doprineti usporavanju postupka (vidi predmet *Vernillo protiv Francuske*, br. 11889/85, presuda od 20. februara 1991. godine, stav 34);
  - Učestalo menjanje pravnog zastupnika (vidi predmet *König protiv Nemačke*, br. 6232/73, presuda od 28. juna 1978. godine, stav 103);

- Zahtevi ili propusti koji utiču na vođenje postupka (vidi predmet [Acquaviva protiv Francuske](#), br. 19248/91, presuda od 21. novembra 1995. godine, stav 61), ili nedostatak pažnje u praćenju proceduralnih koraka (vidi predmet [Keaney protiv Irske](#), br. 72060/17, presuda od 30. aprila 2020. godine, stav 95);
  - Postupak koji je greškom pokrenut pred nenadležnim sudom (vidi predmet [Beaumont protiv Francuske](#), br. 15287/89, presuda od 24. novembra 1994. godine, stav 33);
  - Sklonost parničanju, o čemu svedoče mnogobrojne predstavke i drugi tužbeni zahtevi (vidi predmet [Pereira da Silva protiv Portugalije](#), br. 77050/11, presuda od 22. marta 2016. godine, stavovi 76-79).
91. Sud ukazuje na principijelni stav ESLJP-a da stav 1. člana 6. EKLJP zahteva od država ugovornica da organizuju svoje pravne sisteme na takav način da nadležni organi budu u skladu sa zahtevima navedenog člana, uključujući i obavezu da razmatraju slučajeve u razumnom roku (vidi predmete ESLJP-a [Luli i drugi protiv Albanije](#), br. 64480/09 12874/10, presuda od 1. aprila 2014. godine, stav 91; [Abdoell aprotiv Holandije](#), br. 12728/87, presuda od 25. novembra 1992. godine, stav 24; [Mishgjoni protiv Albanije](#), br. 18381/05, presuda od 7. decembra 2010. godine).
  92. U tom kontekstu, ESLJP je naglasio da se ne može uzeti u obzir obrazloženje sudova o prekomernoj opterećenosti nerešenim predmetima (vidi predmete ESLJP-a [Vocaturu protiv Italije](#), br. 11891/85, presuda od 1. aprila 1989. godine, stav 17; i [Cappello protiv Italije](#), br. 12783/87, presuda od 24. januara 1992. godine, stav 17). ESLJP je naveo da ipak privremeni zaostatak u rešavanju predmeta ne podrazumeva odgovornost država ugovornica ako same države preuzmu razumno brze korektivne mere kako bi rešile takvu izuzetnu situaciju (vidi predmete ESLJP-a [Buchholz protiv Nemačke](#), br. 7759/77, presuda od 6. maja 1981. godine, [Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske](#), br. 8737/79, presuda od 13. jula 1983. godine, stav 29).
  93. U nastavku, ESLJP je precizirao: “Metodi koji se mogu razmatrati kao primereno i privremeno sredstvo za ubrzanje rada obuhvataju rešavanje predmeta po određenom redosledu, koji se ne zasniva samo na datumu pokretanja već i na stepenu njihove hitnosti i važnosti i, naročito, s obzirom na to koliki je značaj samog predmeta za zainteresovane strane” (vidi predmet [Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske](#), gore citiran, stav 29).
  94. Sud je takođe i kroz svoju sudsku praksu naglašavao da redovni sudovi imaju u vidu ustavnu i zakonsku obavezu da okončaju predmete u razumnom vremenskom roku kako ne bi stvarali zabunu i neizvesnost. Redovni sudovi ne mogu dozvoliti neograničeno prenošenje predmeta s jedne na drugu sudsku instancu. U suprotnom, bilo bi narušeno poverenje javnosti u celokupan pravni poredak (vidi, u vezi sa ovim obrazloženje Suda u slučaju [KI104/20](#), gore citiran, stav 62).
  95. Kada je u pitanju kriterijum važnosti predmeta spora za podnosioca, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a, koji pojašnjava da jedna kategorija slučajeva zahteva naročito ekspeditivna rešenja. Prema ovoj praksi, primeri koji zahtevaju posebnu revnost i prioriteta rešenja su predmeti koji se odnose na građanski status i poslovnu sposobnost, predmeti u kojima se radi o starateljstvu nad decom i odnosu roditelja-dete, sporovi iz radnog odnosa, predmeti podnosioca zahteva koji boluju od “neizlečive bolesti” i imaju “kraćiočekivani životni vek”, kao i predmeti o pravu na obrazovanje (vidi predmete ESLJP-a [Bock protiv Nemačke](#), br. 11118/84, presuda od 21. februara 1989. godine, stav 49; [Laino protiv Italije](#), br. 33158/96, presuda od 18.

februara 1999. godine, stav 18, *Mikulić protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 44; *Hokkanen protiv Finske*, br. 19823/99, presuda od 23. septembra 1994. godine, stav 72; *Niederböster protiv Nemačke*, br. 39547/98, presuda od 27. maja 2003. godine, stav 39, *Frydlender protiv Francuske*, gore citiran, stav 45, *Vocaturu protiv Italije*, gore citiran, stav 17; *X protiv Francuske*, br. 18020/91, presuda od 31. marta 1992. godine, stav 47; *A. i drugi protiv Danske*, br. 20826/92, presuda od 22. januara 1996. godine, stavovi 78-81, *Oršuš i drugi protiv Hrvatske*, br. 15766/03, presuda od 16. marta 2010. godine, stav 109).

Primena opštih načela na okolnosti konkretnog slučaja

96. Sud ponavlja da se suština ovog predmeta sastoji u činjenici da je podnosilac, dana 17. juna 2020. godine, podneo KARB-u zahtev za dopunu informacija o biznisu društva "Elektrosever" d.o.o. KARB je elektronskom poštom obavestio podnosioca zahteva da svoj zahtev treba da preda fizički u prostorijama KARB-a ili da isti dostavi putem interneta. Podnosilac zahteva je putem elektronske pošte poslao "formalnu žalbu" istog sadržaja na adresu KARB-a i preporučenom poštom poslao žalbu Komisiji za razmatranje prigovora i žalbi pri KARB-u. Komisija za razmatranje prigovora i žalbi pri KARB-u je odbila, kao neblagovremenu, žalbu podnosioca zahteva zbog isteka roka. Komisija za razmatranje žalbe pri KARB-u je utvrdila da podnosilac zahteva nije iskoristio rok od trideset (30) dana, kako je predviđeno važećim zakonom. Komisija za razmatranje prigovora i žalbi je takođe utvrdila da se protiv njene odluke može uložiti žalba nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana. Podnosilac zahteva je podneo upravnu tužbu Osnovnom sudu protiv odluke KARB-a. Po istom pitanju, podnosilac zahteva je uložio žalbu SSK-u i Instituciji ombudsmana. Predmet podnosioca zahteva je u međuvremenu iz Osnovnog suda prebačen u Privredni sud.
97. Kao što je prethodno izloženo, da bi utvrdio da li je trajanje postupka bilo razumno, Sud mora uzeti u obzir sledeće faktore: (a) složenost predmeta; (b) ponašanje podnosioca zahteva; (c) ponašanje nadležnih sudskih organa; i (d) važnost predmeta spora za podnosioca zahteva.
- a) *Složenost predmeta*
98. Kada je reč o složenosti predmeta, Sud podseća na sudsku praksu ESLJP-a i onu Suda, kojima je naglašeno da se složenost predmeta može odnositi kako na činjenična, tako i na pravna pitanja, ali može biti povezana i sa uključenošću nekoliko strana u postupak ili određenim brojem dokaza koji se moraju razmotriti pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, predmete ESLJP-a *Katte Klitsche de la Grange protiv Italije*, gore citiran, stav 55; *Humen protiv Poljske*, gore citiran, stav 63; vidi i slučajeve Suda *KI18/18*, podnosilac *Isuf Musliu*, gore citiran, stav 45; i *KI183/21*, podnosilac *Ejup Koci*, gore citiran, stav 83).
99. Sud ocenjuje da se složenost predmeta sastoji u činjenici da je preduzeće "Elektrosever" d.o.o., i delatnost preduzeća "Elektrosever" d.o.o. povezana sa snabdevanjem električnom energijom, uvozom i izvozom i uslugama distribucije električne energije, koje se odnose na snabdevanje i proširenje delatnosti trgovinskog preduzeća "Elektrosever", koja uključuje potrošače iz 4 (četiri) opštine Republike Kosovo, tj. iz Severne Mitrovice, Zvečana, Zubinog Potoka i Leposavića.
100. Pored toga, Sud podseća da je RUE objasnio da je: „24. juna 2022. godine, odlukom V-1515_2022, privrednom društvu „Elektrosever“ izdao dozvolu ZRRE/LI_70/20 za snabdevanje električnom energijom na period od 5 (pet) godine, od 24. juna 2022. godine do 23. juna 2027. godine i da teritorija obuhvaćena ovom licencom obuhvata

potrošače iz 4 (četiri) severne opštine Republike Kosovo, Severna Mitrovica, Zvečani, Zubin Potoku i Leposavić“.

101. Na osnovu napred navedenog, Sud ocenjuje da predmet podnosioca zahteva ima određenu složenost u jednoj osetljivoj i vitalno važnoj oblasti kao što je proširenje privredne delatnosti u sektoru snabdevanja električnom energijom.

(b) *Ponašanje podnosioca zahteva*

102. Sud podseća da ponašanje podnosioca zahteva predstavlja objektivnu činjenicu koja se ne može pripisati sudovima i koja se mora uzeti u obzir prilikom utvrđivanja da li su postupci trajali duže od razumnog roka, zagaranovanog stavom 2. člana 31. Ustava i stavom 1. člana 6. EKLJP (vidi predmete ESLJP-a [McFarlane protiv Irske](#), gore citiran, stav 148; [Eckle protiv Nemačke](#), gore citiran, stav 82; vidi, takođe, slučaj Suda [KIO7/15](#), podnosilac *Shefki Zogiani*, gore citiran, stav 55).

103. Što se tiče ponašanja podnosioca zahteva, Sud primećuje da je podnosilac zahteva tražio proširenje delatnosti preduzeća “Elektrosever” d.o.o. i da se žalio KARB-u i Osnovnom sudu, podnošenjem upravne tužbe dana 12.03.2021. godine, a kasnije i “požurnice/urgencije” vezano za upravnu tužbu od 12.03.2021. godine. Podnosilac zahteva se takođe obraćao žalbom i Sudskom savetu Kosova i Instituciji Ombudsmana, dana 01.12.2021. godine, odnosno 03.12.2021. godine.

104. Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva u procesu proširenja svoje delatnosti u oblasti energetike i da se u tom pogledu ne uočava nijedna radnja podnosioca zahteva koja se može smatrati “doprinosom” prekomernom trajanju postupaka.

(c) *Ponašanje nadležnih organa vlasti*

105. Sud ponovo naglašava principijelni stav ESLJP-a da stav 1. člana 6. EKLJP zahteva od zemalja ugovornica da svoj pravni sistem organizuju na način da nadležni organi vlasti postupaju u skladu sa zahtevima tog člana, uključujući i obavezu da razmatraju predmete u razumnom roku (vidi predmete ESLJP-a [Luli i drugi protiv Albanije](#), gore citiran, stav 91; [Abdoella protiv Holandije](#), gore citiran, stav 24, [Mishqjoni protiv Albanije](#), gore citiran).

106. Što se tiče ponašanja nadležnih organa vlasti, Sud primećuje da je podnosilac zahteva dobio odgovor od KARB-a, ali i od Komisije za razmatranje prigovora i žalbi koja je odbila kao neblagovremenu žalbu podnosioca zahteva. Sud takođe primećuje da je podnosilac zahteva pokrenuo upravnu tužbu protiv odluka KARB-a, odnosno Komisije za razmatranje prigovora i žalbi pred Osnovnim sudom, koji je odgovorio da će predmet podnosioca zahteva biti rešen po redosledu pristizanja predmeta u taj sud. Podnosilac zahteva je takođe dobio odgovor i od Institucije ombudsmana da će njegov predmet biti razmotren kako bi se procenilo da li ukazuje na povrede osnovnih ljudskih prava i sloboda.

107. Sud ocenjuje da navod podnosioca zahteva o prekomernom trajanju postupaka u njegovom predmetu treba da ima opštu ocenu postupaka “*global assessment*” i da se ne može ograničiti samo na ocenu postupka pred Osnovnim sudom (vidi, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a [Comingersoll S.A. protiv Portugalije](#), gore citiran, stav 23; [Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije](#), gore citiran, stav 214; i [Obermeier protiv Austrije](#), br. 11761/85, presuda iz 1990. godine, stav 72).

108. Sa svega napred navedenog, Sud primećuje da je podnosilac zahteva, dana 17. juna 2020. godine, podneo KARB-u zahtev za dopunu informacija o biznisu društva

“Elektrosever” d.o.o. Nakon toga, u okviru postupaka koji su sprovedeni kod KARB-a, predmet podnosioca zahteva je okončan 24. februara 2021. godine, odlukom br. 1713 Komisije za razmatranje prigovora i žalbi pri MTI, koja je odbila kao neblagovremenu žalbu podnosioca zahteva zbog isteka roka. Kasnije, tačnije 12. marta 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo upravnu tužbu Osnovnom sudu protiv odluke MTI-KARB.

109. S tim u vezi, Sud primećuje da se celokupnom ocenom postupaka sprovedenih u predmetu podnosioca zahteva ne ispostavlja da su isti nerazumni, jer je u period od 17. juna 2020. do 21. februara 2021. godine, podnosilac zahteva dobijao odgovore od nadležnih organa, odnosno od KARB-a. Takođe, ni za period od dana podnošenja upravne tužbe Osnovnom sudu od strane podnosioca zahteva, odnosno 12. marta 2021. godine do dana podnošenja ustavnog zahteva ovom Sudu, odnosno 5. januara 2022. godine, ne može se smatrati da je nerazuman u onoj meri da nesrazmerno otežava položaj podnosioca zahteva.
110. Sud ocenjuje da je sagledavajući zahtev u celini, uključujući i komentare podnosioca zahteva, KARB-a i RUE-a, očigledno da postoje neslaganja između podnosioca zahteva i KARB-a i RUE-a po pitanju tumačenja odredbi međunarodnih energetske sporazuma, akata o njihovom sprovođenju, kao i odredbi domaćeg energetske zakonodavstva o snabdevanju i distribuciji energije, relevantnog kodeksa o energetske uslugama i rokova utvrđenih licencom za energetske usluge. Sva ova pitanja koja je pokrenuo podnosilac zahteva predstavljaju pitanja tumačenja i primene zakona koja spadaju u opseg nadležnosti redovnog sudstva.
111. Sud, kao što je gore objašnjeno, ponavlja da je RUE objasnio da je 24. juna 2022. godine, izdao podnosiocu zahteva, odnosno “Elektrosever” d.o.o., licencu za snabdevanje električnom energijom, sa rokom važenja od 24. juna 2022. do 23. juna 2027. godine.
112. Sud ocenjuje da je KARB upisao podnosioca zahteva kao društvo sa ograničenom odgovornošću u elektronski registar sa šiframa delatnosti 3514 (trgovina električnom energijom) i 3314 (popravka električne opreme) u skladu sa Energetskim sporazumom od 08.09.2013. godine i aktima o njegovom sprovođenju.
113. U tom smislu, Sud primećuje da je KARB objasnio: *„Poslovno društvo „Elektrosever“ je upisano u elektronski registar KARB-a od 07.11.2018. godine, kao društvo sa ograničenom odgovornošću, sa šiframa delatnosti: 3514 (trgovina električnom energijom) i 3314 (popravka električne opreme) [...] dana 02.11.2020. godine poslovno društvo „Elektrosever“ je putem pošte tražilo dopunu delatnosti 3513-distribucija električne energije, međutim, postupak prijave za novu šifru kao i prateća dokumentacija nije u skladu sa članom 40. [Promene podataka o društvu sa ograničenom odgovornošću] Zakona br. 06/L-016 o poslovnim društvima“.*
114. Sud takode podseća da je u dopisu od 22. septembra 2022. godine, Privredni sud obavestio da je predmet podnosioca zahteva prebačen iz Osnovnog suda u Privredni sud.
115. Sa svega napred navedenog, Sud ocenjuje da u okolnostima konkretnog slučaja ne uočava nikakvo ponašanje uključenih nadležnih organa vlasti koje bi moglo doprineti prekomernom trajanju postupaka u suprotnosti sa načelom pravičnog i nepristrasnog suđenja u razumnom roku.

(d) *Važnost predmeta spora za podnosioca zahteva*

116. Sud ponovo naglašava da na osnovu dosledne sudske prakse ESLJP-a, pitanje koje pokreće podnosilac zahteva nije pitanje koje zahteva "posebnu revnost" (*particular diligence*) kao što su, na primer, pitanja koja se odnose na građanski status i poslovnu sposobnost (vidi predmete ESLJP-a *Bock protiv Nemačke*, gore citiran, stav 49; *Laino protiv Italije*, gore citiran, stav 18; i *Mikulić protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 44), starateljstvo nad decom i odnos roditelj-dete (vidi predmet ESLJP-a *Tsikakis protiv Nemačke*, gore citiran, stavovi 64 i 68), radne sporove koji po svojoj prirodi zahtevaju ekspeditivno rešenje (vidi predmete ESLJP-a, *Frydlander protiv Francuske*, gore citiran, stav 45; *Vocaturu protiv Italije*, gore citiran, stav 17; i *Ruotol oprotiv Italije*, gore citiran, stav 17; vidi, takođe, reference u *Bara i Kola protiv Albanije*, gore citiran, stav 72), celu profesionalnu egzistenciju podnosioca zahteva (vidi predmet ESLJP-a, *König protiv Nemačke*, gore citiran, stav 111), žalbu zbog otkaza (vidi predmet ESLJP-a, *Obermeier protiv Austrije*, gore citiran, stav 72) ili penzione sporove (vidi predmet ESLJP-a, *Borgese protiv Italije*, br. 12870/87, presuda iz 1992. godine, stav 18), ili slučajeve u kojima je podnosilac zahteva podvrgnut nasilju policijskih službenika (vidi predmet ESLJP-a, *Calo cprotiv Francuske*, gore citiran, stav 120) pa čak i slučajeve koji se odnose na pravo na obrazovanje podnosioca zahteva (vidi predmet ESLJP-a, *Oršuš i drugi protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 109).
117. Sud ocenjuje da važnost predmeta podnosioca zahteva proizlazi iz potrebe za snabdevanjem u jednoj osetljivoj oblasti, kao što su elektroenergetske usluge i sa ciljem – kako je naveo i sam podnosilac zahteva – da u svom poslovanju "ostvari pozitivne rezultate koji će mu najpre obezbediti samoodrživost a zatim i učešće na čitavom tržištu Kosova, pa i šire".
118. Sud ipak ocenjuje da podnosiocEV predmet zahteva da se nadležnim organima i redovnim sudovima mora ostaviti razuman rok za propisno rešavanje predmeta podnosioca zahteva – posebno kada se ima u vidu – da je KARB upisao podnosioca zahteva kao društvo sa ograničenom odgovornošću u elektronski registar sa šiframa relevantnih delatnosti i da je RUE izdao podnosiocu zahteva licencu za snabdevanje električnom energijom za period od 24. juna 2022. do 23. juna 2027. godine.

Postupak u Osnovnom sudu u Prištini-Departman za upravna pitanja prebačen u Privredni sud povodom upravne tužbe protiv upravnog ćutanja RUE-a

119. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je 27.07.2021. godine pokrenuo upravnu tužbu u vezi sa izdavanjem licence i protiv upravnog ćutanja RUE-a takođe pred Osnovnim sudom, koja je, na osnovu navoda podnosioca zahteva, zavedena pod šifrom "165293". Podnosilac zahteva takođe navodi da je i po ovom pitanju, dana 01.12.2021. godine, podneo urgenciju/požurnicu Osnovnom sudu.
120. Sud ocenjuje da osim izjave da se žalio Osnovnom sudu na upravno ćutanje RUE-a, podnosilac zahteva nije razradio svoje navode tako da oni budu predmet ustavne ocene od strane ovog Suda. Pored toga, iz spisa predmeta ne proizilazi da se podnosilac zahteva pridržavao postupka predviđenog članom 133. [Žalba protiv administrativnog ćutanja] Zakona o opštoj administrativnoj proceduri br. 05/L-031, pre nego što je podneo žalbu Osnovnom sudu u Prištini.
121. Pored toga, Sud, kao što je napred navedeno, primećuje da je RUE, dana 24. juna 2022. godine, izdao podnosiocu zahteva licencu ZRRE/Li_60/20 za snabdevanje električnom energijom za period od 5 (pet) godina od 24. juna 2022. godine do 23. juna 2027. godine.

122. Sud takođe podseća da je u dopisu od 22. septembra 2022. godine, koji je podneo Privredni sud, predmet podnosioca zahteva prebačen iz Osnovnog suda u Privredni sud. Privredni sud je objasnio: *“Odlukom br. 347/2022, Sudski savet Kosova je 28.07.2022. godine predmet podnosioca zahteva prebacio iz Osnovnog suda u Privredni sud. Privredni sud je naglasio da je tek počeo sa razmatranjem predmetima koji su primljeni od drugih sudova i da ima blizu 1.000 starijih predmeta sa istim prioritetom razmatranja, te da će se predmet podnosioca zahteva razmatrati prema redosledu upisa i vremenu podnošenja tužbe sudu”*.

Zaključak

123. U zaključku, Sud utvrđuje da se vremensko trajanje postupka pred Osnovnim sudom u Prištini-Departman za upravna pitanja povodom razmatranja predmeta [A. br. 546/2021] i br. [KA. br. 1010/22], prebačen u nadležnost Privrednog suda-Departman za upravna pitanja, ne može smatrati da je nerazumno.
124. Sud ponavlja da slučaj podnosioca zahteva da se relevantnim organima i redovnim sudovima mora dati razuman rok za pravično rešavanje slučaja podnosioca zahteva, posebno imajući u vidu: (i) KARB je upisao podnosioca zahteva kao društvo sa ograničenim odgovornostima u elektronski registar sa relevantnim šiframa delatnosti; (ii) RUE je podnosiocu zahteva izdao dozvolu za snabdevanje električnom energijom od 24. juna 2022. godine do 23. juna 2027. godine; i (iii) predmet podnosioca zahteva je prebačen iz Osnovnog suda u Privredni sud.
125. Shodno tome, uzimajući u obzir prethodno navedene kriterijume utvrđene kroz sudsku praksu ESLJP-a i potvrđene i kroz sudsku praksu samog Suda u pogledu prava na suđenje u razumnom roku, zagaranovanog stavom 2. člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1. člana 6. EKLJP, Sud utvrđuje da je navod podnosioca zahteva koji se odnosi na prekomerno trajanje postupka i nerešavanje predmeta [A. br. 546/2021] u razumnom roku, očigledno neosnovan na ustavnim osnovama usled *“jasnog ili očiglednog odsustva povrede”* i da se mora proglasiti neprihvatljivim u skladu sa stavom 2. pravila 39. Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (2), i 59 (2) Poslovnika, dana 12. aprila 2023. godine, većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gesa Caka-Nimani